

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КУРАЛОВО АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

№ 85-3

«05» декабрь 2023 ел

"Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә төзеклөндөрү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәне раслау хакында»

"Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 19 пункты, "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләге) һәм муниципаль контроле турында" 2020 елның 31 июлңдәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республика Спас муниципаль районының Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә төзеклөндөрү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмәне расларга (кушымта).

2. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Советының «Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә төзеклөндөрү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру турында Нигезләмәне раслау хакында» 2021 елның 17 ноябрәндәге 34-2 номерлы карары үз көчен югалткан дип танырга (2021 елның 16 декабрәндәге 36-1 номерлы, 2023 елның 31 октябрәндәге 82-2 номерлы үзгәрешләр белән)

3. Өлеге карар рәсми рәвештә басылып чыккан көннән үз көченә керә.

4. Өлеге карарны Спас муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру (<http://www.spasskiy.tatarstan.ru>), шулай ук Татарстан Республикасының хокукый мөгълүмат рәсми порталында урнаштыру (<http://pravo.tatarstan.ru>)

5. Өлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

Куралово авыл жирлеге башлыгы

М.Н.федотова

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Советының 2023 елның 05 декабрдәгә 85-3 номерлы карары белән расланган

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба - төзекләнדרү өлкәсендә контроль).

1.2. Төзекләнדרү өлкәсендә контроль предметы булып юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар, граждандар (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл жирлеге (алга таба - төзекләнדרү кагыйдәләре), социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итү таләпләрен (алга таба шулай ук - мәжбүри таләпләр) үтәү, шулай ук контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижәләре буенча кабул ителә торган карарларны үтәү тора.

1.3. Төзекләнדרү өлкәсендә контроль Куралово авыл жирлегенең башкарма комитеты (алга таба - башкарма комитет) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Төзекләнדרү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле башкарма комитетның вазыйфаи затлары - башкарма комитет житәкчесе (алга таба шулай ук - контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар) була. Башкарма комитетның күрсәтелгән вазыйфаи затларының вазыйфаи бурычларына аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә төзекләнדרү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

Төзекләнדרү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда, "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлдәгә 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия һәм җаваплы булган вазыйфаи затлар.

1.5. Төзекләнדרү, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткөрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлдәгә 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитет төзекләнדרү кагыйдәләренең түбәндәгеләрне үз эченә алган үтәлешен тикшереп тора:

1) янәшәдәге территорияләренә карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

2) элементларны һәм төзекләнדרү объектларын тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- халыкның азмобиль төркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт объектларына иреккә керүенә комачауламый торган киртәләр урнаштыру, халыкка социаль хезмәт күрсәтү;

- торак булмаган биналарның, төзелмәләренең, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның башка стеналарын, шулай ук төзекләнדרүнең һәм җәмәгәт урыннарының башка элементларын карап тоту;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә

алган махсус тамгалар, язулар эчтәлеге буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән җир эшләрен башкару тәртибенә туры китереп бирелә торган җир эшләрен башкаруга рөхсәт нигезендә җир эшләрен башкару;

- биналарга һәм аларга керү юлларына, шулай ук ишегалларына иреккә керүләргә тәэмин итү, җәяүлеләрнең һәм имин җәяүлеләр хәрәкәтенең куркынычсызлыгын тәэмин итү, инвалидларны һәм халыкның башка аз мобильле төркемнәрен дә кертеп, җир эшләрен гамәлгә ашыру чорында;

- аварияләргә нәтижәсендә эшләр башкару турында Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында билгеләнгән вакытта администрациягә юллама буенча;

- төзекләндерү кагыйдәләре чикләнгән транспорт чараларын газонда яисә башка яшелләндерелгән яисә рекреация территориясендә урнаштыруга юл куймау, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яисә ремонт вакытында гомуми файдаланудагы транспорт чаралары территорияләрен пычратуга юл куймау, йөкләр ташыганда яисә төзелеш майданнарыннан чыкканда (тент яисә яшеренү булмаганга күрә);

3) Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл җирлеге территориясен кышкы чорда җыештыру буенча мәҗбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен кардан, боздан һәм сосулектан чистарту буенча чаралар үткөрүне контрольдә тоту;

4) Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл җирлеге территориясен җәйге чорда җыештыру буенча мәҗбүри таләпләр, шул исәптән карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, алар белән көрәшү, аларның очагын локальләштерү, бетерү буенча мәҗбүри таләпләр;

5) махсус янгынга каршы режим гамәлдә булган чорда янгын куркынычсызлыгының өстәмә мәҗбүри таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә җир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм тоту буенча мәҗбүри таләпләр;

7) яшеллекләргә утырту, саклау һәм тоту буенча мәҗбүри таләпләр, шул исәптән агачларны һәм куакларны кисү билеты һәм (яки) агачларны һәм куакларны күчереп утыртуга рөхсәт нигезендә алып ташлау (җимерү), күчереп утырту буенча мәҗбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кисү билеты, күчереп утыртуга рөхсәт) төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш булса;

8) каты коммуналь калдыкларны саклау буенча мәҗбүри таләпләр;

9) хайваннарны йөртү буенча мәҗбүри таләпләр һәм авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә каралган башка территорияләрдә көтүгә рөхсәт ителмәү турында таләпләр.

Башкарма комитет үз компетенцияләргә чикләрендә вазыйфаи затлар тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле бирелгән мәҗбүри таләпләргә бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләргә үтәлешен тикшереп тора.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигәндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементлары, жиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрләре, шул исәптән биналарның, төзелешләргә, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар, территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган мәгълүмати щитлар һәм күрсәткечләр аңлашыла.

Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү объектлары дигәндә төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, аларда төзекләндерү эшчәнлегә алып барыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданның коммерциягә карамаган бакчылык, яшелчәчелек берләшмәләре

урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл челтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, майданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, юл чатлары, төшү, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт майданчыклары;

5) хайваннарны йөртү өчен майданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Әлеге Нигезләмәдә киртәләүче җайланмалар дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар аңлашыла, шул исәптән автомат рәвештә, һәм декоратив коймалар (коймалар).

1.8. Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларын исәпкә алу тәэмин ителә.

Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларын әлеге Нигезләмә нигезендә билгеле бер хәвеф-хәтәр категориясенә кертә.

2. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын идарә итү

2.1. Башкарма комитет зыян китерү (зыян китерү) куркынычлары белән идарә итү нигезендә төзекләндерү өлкәсендә контроль алып бара.

2.2. Төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотканда закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын идарә итү максатларында әлеге Нигезләмәнең 1.7 пунктында каралган мондый контроль объектлары "Россия Федерациясендә дөүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында"2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә куркыныч категорияләренә кертелергә тиеш.

2.3. Төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларын (алга таба - контроль объектларын) әлеге Нигезләмәнең 1.7 пунктында каралган администрация тарафыннан билгеле бер куркыныч категориясенә кертү, әлеге Нигезләмәгә 1 нче кушымта нигезендә, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль гамәлгә ашырганда, тиешле объектларны билгеле бер куркыныч категориясенә кертү критерийларына ярашлы рәвештә башкарыла.

Контроль объектларын куркыныч категорияләренә кертү һәм контроль объектларына бирелгән куркыныч категорияләрен үзгәртү һакимият боерыгы белән башкарыла.

Идарә контроль объектларын куркыныч категорияләренә керткәндә шул исәптән:

1) Бердәм дөүләт күчемсез милек реестрындагы мәгълүматлар;

2) контрольдә тотылган затлар белән үзара бәйләнешсез контроль чараларын башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан алынган мәгълүматлар;

3) һакимияттәге башка мәгълүматлар.

2.4. Администрация тарафыннан бирелгән куркыныч категориясенә бәйле рәвештә планлы контроль чаралар үткәру түбәндәге вакыт аралыгы белән башкарыла:

1) югары куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектлар өчен, 2 елга бер тапкыр;

2) уртача куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектлары өчен 3 елга бер тапкыр.

Түбән куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чаралары үткәрелми.

Контроль объектларын түбән куркыныч категориясенә кертү турында Карар кабул

итү таләп ителми.

2.5. Еллык планлы контроль чаралар планнарына контроль чаралар кертелергә тиеш, алар өчен еллык планы гамәлгә ашыру елында соңгы планлы контроль чараны үткәру тәмамланганнан соң, категориягә кертелгән контроль объектлар өчен вакыт чоры тәмамлана:

- 1) югары куркыныч, ким дигәндә 2 ел;
- 2) Уртача куркыныч, ким дигәндә 3 ел.

Әгәр элек контроль объектларына карата планлы контроль чаралар үткәреlmәгән булса, еллык планга контроль объектлары юридик затның яки гражданның контроль объектына милек хокукы барлыкка килгән көннән соң бер ел узгач, ә янәшәдәге территорияләр очрагында - төзекләндерү кагыйдәләре нигезендә янәшәдәге территорияне тоту буенча бурыч барлыкка килгән көннән кертелергә тиеш.

2.6. Контроль объектының Хокук иясе сорауы буенча, сорау килгәннән соң 15 көннән дә артмаган вакытта контрольне башкарырга вәкаләтле вазифаи затлар аңа контроль объектына бирелгән куркыныч категориясе турында мәгълүмат, шулай ук мондый объектны билгеле бер куркыныч категориясенә керткәндә кулланылган мәгълүмат бирә.

Контроль объектының Хокук иясе хакимияткә контроль объектына элек бирелгән куркыныч категориясен үзгәртү турында гариза бирергә хокуклы.

2.7. Башкарма комитет куркыныч категорияләре бирелгән контроль объектлары исемлеген алып бара (алга таба контроль объектлары исемлеге). Контроль объектларын контроль объектлары исемлегенә кертү әлеге Нигезләмәнең 2.3 пунктында күрсәтелгән Башкарма Комитет боерыгы нигезендә башкарыла.

Риск категорияләре күрсәтелгән контроль объектлары исемлеге Башкарма комитетның рәсми сайтында Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә (алга таба Башкарма комитетның рәсми сайты) контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла. Махсус бүлеккә керү Башкарма комитетның рәсми сайтының төп (төп) битеннән башкарылырга тиеш.

2.8. Контроль объектлары исемлегендә түбәндәге мәгълүмат бар:

- 1) контроль объектын идентификацияләүче мәгълүмат (контроль объектының урнашкан урыны адресы, кадастр номеры (әгәр булса), контроль объектын идентификацияләүче башка билгеләр (кәрәк булганда));
- 2) бирелгән куркыныч категориясе;
- 3) контроль объектына куркыныч категориясен бирү турында карар реквизитлары.

3. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалау

3.1. Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә контроль алып бара, шул исәптән профилактик чаралар үткәру аша.

3.2. Профилактика чаралары хакимият тарафыннан контрольдә тотылган затларның мәжбүри таләпләрне намуслы үтәвен стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контрольдә тотылган затларга, аларны үтәү ысулларына житкерү максатларында гамәлгә ашырыла.

3.3. Төзәтү өлкәсендә контроль үткәргәндә зыян китерү (зыян китерү) куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткәру контроль чаралар үткәругә карата өстенлекле булып тора.

3.4. Профилактика чаралары Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычларын профилактикалау программасында каралмаган профилактика чаралары да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар уздырганда контроль объектларының законда саклана торган

законга зыян (зыян) китерү куркынычы яки мондый зыян (зыян) китерү ачыктан-ачык куркыныч булуы ачыкланган очракта, контроль чараларын гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат бу хакта мәгълүматны кичекмәстән Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Антоновка авыл жирлеге башкарма комитетының житәкчесенә контроль чаралар үткөрү турында карар кабул итү өчен жиберә.

3.5. Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргәндә түбәндәге профилактика чаралары үткөрелергә мөмкин:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) хокукны куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүләр игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

3.6. Мәгълүматлаштыру мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча башкарма комитет тарафыннан башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә, массакуләм мәгълүмат чараларында, контрольдә тотылган затларның шәхси кабинетлары аша дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булганда) һәм башка формаларда урнаштыру юлы белән башкарыла.

Башкарма комитет Башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясының 3 өлешендә каралган мәгълүматларны урнаштырырга һәм актуаль хәлдә тотарга тиеш.

Башкарма комитет шулай ук Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл жирлеге халкына гражданның жыелышларында һәм конференцияләрендә контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр, аларның куркыныч критерийларына туры килүе, шулай ук контроль объектларына карата үткөрелә торган контроль чараларның төрләре, эчтәлегенә һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирергә хокуклы.

3.7. Хокукны куллану практикасын гомумиләштерү Башкарма комитет тарафыннан үткөрелгән контроль чаралар һәм аларның нәтижеләре турында мәгълүмат жыю һәм анализлау аша башкарыла.

Хокук куллану практикасын контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан гомумиләштерү нәтижеләре буенча ел саен төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижеләрен үз эченә алган һәм Куралово авыл жирлеге башлыгы тарафыннан имзаланган башкарма комитет күрсәтмәсе белән раслана торган доклад әзерләнә. Күрсәтелгән доклад хисап елыннан соң килүче елның 1 июленә кадәр башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

3.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турындагы кисәтү һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэмин итү чараларын күрү тәкъдире, башкарма комитетның мәжбүри таләпләрне әзерли торган бозулары яисә мәжбүри таләпләрне бозуның билгеләре турындагы белешмәләре булган очракта һәм (яисә) мәжбүри таләпләрне бозуның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китергәнлегенә яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы тудырган очракта, контрольдә тотыла торган затка игълан ителә. Кисәтүләр әлегә белешмәләренә алган көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Куралово авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан игълан ителә (имзалана). Хурлау язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә рәсмиләштерелә һәм контрольдә тотыла торган зат адресына жиберелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуның рәхсәт ителмәве турында кисәтү Россия Федерациясә

Икътисади үсеш министрлыгының 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы "Контроль (күзәтчелек) орган тарафыннан кулланыла торган документларның типовой формалары турында"гы боерыгы белән расланган формага ярашлы рәвештә рәсмиләштерелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында игълан ителгән кисәтүләр теркәлү номеры белән кисәтүләрне исәпкә алу журналында теркәлә.

Башкарма комитет тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү игълан ителгән очракта, контрольдә тотылган зат күрсәтелгән кисәтүгә каршы килергә хокуклы. Кисәтүгә каршылык Башкарма комитет тарафыннан алынган көннән алып 30 көн эчендә карала. Контрольдә тотылган кешегә каршылыкны язма формада яки электрон документ формасында карау нәтижәсендә каршылык белән килешү яки риза булмау турында мәгълүмат белән җавап җибәрелә. Каршылык белән риза булмаган очракта, җавапта тиешле нигезләмәләр күрсәтелә.

3.9. Контрольләнгән затларга консультацияне контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи зат телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итүдә яки профилактик чаралар, контроль чаралар үткөрү барышында башкара һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданның шәхси кабул итүне Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе һәм (яисә) контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи зат үткөрә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация түбәндәге мәсьәләләр буенча телдән яки язма рәвештә башкарыла:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затларның гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикәять бирү тәртибе;

4) мәжбүри таләпләре булган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү контроль чаралар кысаларында башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Контроль астындагы затларны телдән рәвештә консультацияләү шулай ук гражданның җыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.10. Язма рәвештә консультация бирүне тикшереп торуну башкарырга вәкаләтле вазифаи зат түбәндәге очракларда гамәлгә ашыра:

1) контрольдә тотыла торган зат тарафыннан консультацияләү мәсьәләләре буенча язма җавап бирү турында язма сорату бирелгән;

2) куелган сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел

3) куелган сорауларга җавап мәгълүматны өстәмә соратып алуны таләп итә.

Консультацияләүне гамәлгә ашырганда, тикшереп торуну башкарырга вәкаләтле вазифаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Конкрет контроль чараны, вазифаи затларның контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле карарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат, контроль чараның башка катнашучылары, шулай ук экспертиза, сынаулар кысаларында уздырылган нәтижеләр бирелә алмый.

Билгеләнгән вазифаи затка консультация бирү барышында мәгълүм булган мәгълүмат мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотыла торган затны бәяләү максатларында башкарма комитет тарафыннан файдаланыла алмый.

Контроль башкарырга вәкаләтле вазифаи затлар тарафыннан консультацияләүне исәпкә алу журналы алып барыла.

Тикшерелә торган затларның һәм аларның вәкилләренең биш һәм аннан да күбрәк бертөрләрлек мөрәҗәгатьләре башкарма комитетка кергән очракта, консультацияләү

башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә, язма аңлатуга багышланган махсус бүлектә урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла, ул Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Куралово авыл жирлегенә башкарма комитеты житәкчесе яисә вәкаләтле зат тарафыннан имзаланган.

3.11. Профилакттик визит контрольдә тотыла торган зат эшчәнлегенә гамәлгә ашыру урыны буенча йә видео-конференция элементсеннән файдалану юлы белән профилактика әңгәмәсә рәвешендә уздырыла.

Профилактика визиты барышында контрольдә тотылуучы зат аның эшчәнлегенә йә аның карамагындагы контроль объектларына карата куелган мәжбүри таләпләр турында, аларның хәвеф-хәтәр категориясен киметүнең хәвеф-хәтәр критерийлары, нигезләре һәм тәкъдим ителә торган ысуллары турында, шулай ук контроль объектларына карата үткәрелә торган контроль чараларының эчтәлегенә һәм интенсивлыгы турында, аларны тиешле хәвеф-хәтәр категориясенә кертүдән чыгып хәбәр итә.

Профилактика визитын уздырганда, контрольдә тотыла торган затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелми. Тикшеренүче зат тарафыннан профилакттик визит барышында алынган аңлатмалар рекомендация характерында.

Мәжбүри профилакттик визит югары хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектларына карата эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контрольдә затларга карата уздырыла.

Тиешле профилакттик визитны уздыру турында контрольдә тотыла торган зат тикшерү уздырырга вәкаләтле вазыйфаи затка аны уздыру датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

Мәжбүри профилакттик визитны уздыру турында хәбәрнамә язма рәвештә төзелә.

Мәжбүри профилакттик визит уздыру турында хәбәрнамә контрольдә тотыла торган зат адресына "Россия Федерациясендә дөүләт контроле (күзәтчеләге) һәм муниципаль контроль турында" Федераль законның 21 статьясындагы 4 өлешендә билгеләнгән тәртиптә жиберелә.

Контроль астындагы зат, аны үткөрү датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча, мәжбүри профилакттик визит үткәрүдән баш тартырга хокукы.

Мәжбүри профилакттик визитны уздыру срогы контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә билгеләнә һәм бер эш көненнән артмаска тиеш.

4. Контроль чараларны һәм контроль гамәлләрне гамәлгә ашыру

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда башкарма комитет күрсәтелгән чаралар кысаларында контроль чараларның һәм контроль гамәлләрнең түбәндәге төрләре үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотыла торган затның (аның филиаллары, вәкилләкләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан, язма аңлатмалар, инструменталь тикшерү урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, истребование ярдәмендә);

2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә);

549 / 1000ТӨРЖЕМӨ ИТУ

3) документар тикшерү (язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, экспертиза ярдәмендә);

4) урынга барып тикшерү (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган мәгълүматларны, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында контрольдә торучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне,

шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, "Интернет" челтәрендәге күрсәткечләрне, шулай ук автоматик режимда эшләүче хокук бозуларны теркәүнең техник чараларын кулланып алынган белешмәләрне, фотога һәм кинога төшерү, видеога яздыру функцияләре булган хокук бозуларны теркәүнең техник чараларыннан файдаланып алынган белешмәләрне;

б) урынга барып тикшерү (тикшерү, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

Әлеге пункт белән каралган контроль чаралар һәм контроль гамәлләр төрләре күрсәтелгән чаралар кысаларында контрольдә тотуның конкрет объектын хәвеф-хәтәр категориясенә кертүгә бәйле рәвештә әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы нигезендә дифференциацияләнгән.

4.2. Мәжбүри таләпләрне үтәүне күзәтү һәм күчмә тикшерү Башкарма комитет тарафыннан контрольдә тотылган затлар белән аралашмыйча үткәрелә.

4.3. Әлеге Нигезләмәнең 4.1 пунктының 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралар планлы һәм планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

4.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планлы контроль чаралар үткәрелергә мөмкин:

- 1) инспекция визиты;
- 2) рейд тикшерүе;
- 3) документаль тикшерү;
- 4) күчмә тикшерү;

4.5 Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планнан тыш контроль чаралар үткәрелергә мөмкин:

- 1) инспекция визиты;
- 2) рейд тикшерүе;
- 3) документар тикшерү;
- 4) күчмә тикшерү;
- 5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;
- 6) күчмә тикшерү.

4.6. Контрольдә тотылган затлар белән үзара эш итү буенча контроль чаралар үткәрү өчен нигез булып:

1) Башкарма комитетта гражданның һәм оешмаларның мөрәжәгатьләре (гаризалары), дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан кәргән очракта закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) турында яки зыян китерү (зыян китерү) куркынычы турында мәгълүмат булу, шулай ук контроль чаралар үткәрү нәтижәсендә, шул исәптән контроль чараларсыз башка контрольдә тотылган затларга карата үзара бәйләнешләр, шул исәптән;

2) контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килүен яки контроль объектының мондый параметрлардан тайпылуын ачыклау;

3) контроль чаралар уздыру планына кертелгән контроль чараларны уздыру срокларын билгеләү;

4) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

5) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кәргән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

6) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәне үтәү срогы тәмамлану - әгәр контрольдә торучы зат тарафыннан аңа бирелгән күрсәтмәдә каралган документларны һәм белешмәләрне тапшырмаган очракларда яисә

тапшырылган документлар һәм мәгълүматлар нигезендә мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турындагы күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясарга мөмкин түгел.

4.7. Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары өлеге Нигезләмәгә N 2 кушымтасында күрсәтелгән.

Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге хакимиятнең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

4.8. Контрольләнгән кеше белән үзара хезмәттәшлек иткәндә үткәрелә торган контроль чаралар Башкарма комитетның Контроль чараны үткәрү турындагы боерыгы нигезендә үткәрелә.

4.9. Башкарма комитет тарафыннан закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлەرگә зыян китерү турындагы яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлەرگә зыян (зыян) китерү турындагы белешмәләр нигезендә контроль чара уздыру турында күрсәтмә кабул ителгән очракта йә контрольдә тотыла торган затның эшчәнлеге параметрларын билгеләгәндә, мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы расланган индикаторлар нигезендә контроль чараны уздыру өчен нигез булып тора, мондый күрсәтмә контроль чарасын үткәрү турында контроль алып барырга вәкаләтле вазыйфаи затның дәлилле тәкъдим итүе нигезендә кабул ителә.

4.10. Тикшерелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырыла торган контроль чаралар вәкаләтле затлар тарафыннан тикшереп торуну гамәлгә ашыру өчен вәкаләтле вәкилләр тарафыннан Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Куралово авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе биремә, башкарма комитетның эш планнарындагы биремнәр, шул исәптән "Россия Федерациясендә дөүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда үткәрелә.

4.11. Гражданның, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрлەرگә карата контроль чаралар "Россия Федерациясендә дөүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

4.12. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештыруда һәм гамәлгә ашыруда Башкарма комитет өлеге документлар һәм (яки) белешмәләр, шул исәптән электрон формада, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, өлеге документлар һәм (яки) белешмәләр карамагында булган башка органнардан яки күрсәтелгән органнарга буйсынучы оешмалардан түләүсез нигездә документлар һәм (яки) мәгълүматлар ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яки) мәгълүматлар исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм вакыты Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы расланган боерыгы белән дөүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, башка дөүләт органнарыннан, җирле үзидарә яки дөүләт органнарына яки җирле үзидарә органнарына буйсынучы оешмалар, өлеге документлар һәм (яисә) мәгълүмат, шулай ук контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан башка органнардан яисә өлеге документлар һәм (яисә) белешмәләр карамагында булган оешмалардан дөүләт контроле (күзәтчелеге) төрләрән, муниципаль контроль төрләрән оештырганда һәм гамәлгә ашырганда контроль (күзәтчелек) органнарыннан алынган документлар һәм (яисә) мәгълүматларны ведомствоара мәгълүмати үзара бөйләнеш кысаларында бирү кагыйдәләре, "Дөүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында" Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2021 елның 06 мартындагы 338 номерлы карары белән расланган.

4.13. Юридик затларга, шәхси эшмәкәрлەرگә һәм гражданның карата планлы контроль чаралары чираттагы календарь елга планлы контроль (күзәтчелек) чараларын үткәрү планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа керту һәм аннан контроль чараларны чыгару кагыйдәләренә ярашлы рөвештә эшләнә торган планлы контроль чараларын үткәрүнең еллык планнары нигезендә үткәрелә (күзәтчелек) ел дәвамында чаралар, "чираттагы календарь елга планлы контроль (күзәтчелек)

чараларын үткөрү планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа ел дэвамьнда контроль (күзөтчелек) чараларын кертү һәм аннан чыгару тәртибе турында" Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 2020 елның 31 декабрдәге 2428 номерлы карары белән расланган, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән үзенчәлекләргә исәпкә алып.

4.14. Контроль чараны үткөргәндә шәхси эшмәкәр, контрольдә тотыла торган затлар булган граждандар администрациягә контроль чараны үткөрү мөмкин түгеллеге турында мәгълүмат бирергә хокуклы булган очракта, контроль чараны үткөрү администрация тарафыннан шәхси эшмәкәрнең, гражданның Башкарма комитетка мөрәжәгать итүенә сәбәп булган шартларны бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелә (әмма 20 көннән артык түгел), бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү карала:

1) контрольдә тотыла торган затның яки аның вәкиленең булмавы контроль чараны үткөргәндә контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затның контроль чараны үткөрү турында тиешенчә хәбәр ителгән очракта контроль чараны үткөргәндә мәжбүри таләпләргә үтәүне бәяләвенә комачауламый;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнең яки зыян китерүнең турыдан-туры куркыныч билгеләренә булмавы;

3) контроль чараны үткөргәндә контрольдә тотылган кешенең булмавының (контрольдә тотылган кешенең авыруы, аның командировкасы һ.б.) житди сәбәпләре бар.

4.15. Күчмә тикшерүне үткөрү вакыты 10 эш көненнән артмаска тиеш.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында хезмәттәшлек итүнең гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатътән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатътән артмаска тиеш.

Россия Федерациясенә берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген алып баручы оешмага карата күчмә тикшерү үткөрү вакыты һәр филиал, вәкиллек, оешманың аерым структур бүлекчәсе яки житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

4.16. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазифаи затлар һәм контроль гамәлләр башкаруга жәлеп ителгән затлар тарафыннан мәжбүри таләпләргә үтәү (бозу) дәлилләрен теркәү өчен контроль чаралар үткөрүнең барлык очракларында да контрольлек итү чараларын үткөрүгә вәкаләтле вазифаи затлар тарафыннан үткәрелүче фотога төшерү, аудио - һәм видеоязмалар, геодезия һәм картометрия үлчәүләре кулланылырга мөмкин чаралар. Фотога төшерү, Аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрия үлчәүләре һәм бу максатлар өчен кулланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтижәләргә буенча төзелгән актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләргә буенча төзелгән протоколда чагыла.

4.17. Контроль чара нәтижәләргә контрольдә тотылган зат тарафыннан мәжбүри таләпләргә үтәүне бәяләү, мәжбүри таләпләргә бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торгызу, вәкаләтле органнарга яки вазифаи затларга җаваплылыкка тарту турындагы мәсьәләгә карау өчен мәгълүмат жиберү һәм (яки) хакимиятнең 2 статьяның 2 өлешендә каралган чараларны куллануы керә "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзөтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлдәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 нчы карары.

4.18. Контроль зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, контроль чара акты төзелә. Мондый чараны уздыру нәтижәләргә буенча мәжбүри таләпләргә бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукий акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә. Ачыкланган хокук бозулар бетерелгән очракта, актта контроль чарасын үткөрү тәмамланганчы, аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләргә бозуның дәлилләргә булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тугырылган тикшерү кәгазьләргә актка теркәлә.

Акты рәсмиләштерү, әгәр акты рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чара тәмамланган

көнне контроль чара уздырылган урында башкарыла.

Прокуратура органнары белән килешенгән контроль чара акты, ул рәсмиләштерелгәннән соң ук, контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестры аша прокуратура органнарына жиберелә.

4.19. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

4.20. Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан кылына торган, контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотыла торган затларга дөүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дөүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен электрон рәвештә кулланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэмин итә торган инфраструктура ярдәмендә житкерү, шул исәптән "Бердәм дөүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы һәм (алга таба - дөүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) региональ дөүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша федераль дөүләт мәгълүмат системасы аша хәбәр итү юлы белән мәгълүмат системаларының күрсәтелгән гамәлләре һәм карарлары турында мәгълүмат урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контрольдә тотыла торган зат булган эшқуарлык эшчәнлеген алып бармый торган граждандан, Башкарма комитет адресына кәгазьдә документлар алу кирәклегенә турында хәбәрнамә жибергән яки Башкарма комитетта электрон почта адресы турында мәгълүмат булмаганда, аңа документларны кәгазьдә жибереп, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр ителә контрольдә тотылган затның һәм аңа дөүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә документлар жиберү мөмкинлегенә (, әгәр кешенең Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса яки ул Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын үтүне тәмамламаса). Күрсәтелгән граждандан Башкарма комитетка документларны кәгазьдә жиберергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контрольдә тотыла торган затка контрольне, гамәлләрне һәм кабул ителә торган карарлар башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар турында мәгълүмат житкерү, документлар һәм белешмәләр жиберү, контрольдә тотыла торган затка администрация тарафыннан шул исәптән кәгазьдә почта элементәсе аша, контрольдә тотыла торган затка электрон рәвештә мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта йә контрольдә тотыла торган зат таләбе буенча да башкарылырга мөмкин.

4.21. Контроль чара уздырганда мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәргә хокуклы.

4.22. Контроль чарасын үткәргәндә контрольдә тотылган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган очракта, Россия Федерациясә законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә Башкарма комитет (контрольгә алырга вәкаләтле вазифаи зат) :

1) контрольдә тотыла торган затка, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау чараларын уздыру турында ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча Россия Федерациясә законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә һәм граждандан, оешмалар игътибарына закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы булу турында һәм аны булдырмау ысуллары турында мәгълүмат житкерү буенча, әгәр контроль чараны үткәргәндә

гражданның, контроль объектка ия булган һәм (яисә) файдаланыла торган оешмаларның эшчәнлегенә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы яисә мондый зыян (зыян) китерелгән очракта, аны булдырмау ысуллары булу турында мәгълүматны турыдан-туры житкерергә;

3) контроль чара барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләре ачыкланганда тиешле мәгълүматны дәүләт органына үз компетенциясенә ярашлы рәвештә яки тиешле вәкаләтләре булганда гаепле затларны закон белән билгеләнгән җаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә жибәергә;

4) мәҗбүри таләпләрнең ачыкланган бозылуларын бетерүне контрольдә тоту, мәҗбүри таләпләрнең бозылуларын кисәтү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү мөмкинлеген булдырмау буенча чаралар күрергә, күрсәтмә билгеләнгән срокларда үтәлмәсә, аны үтәүне тәмин итү буенча чаралар күрергә, әгәр чара законнарда каралган;

5) мәҗбүри таләпләрне үтәү буенча киңәшләр бирү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткөрү мәсьәләсен карау.

4.23. Тикшереп торуну гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территорияль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданның белән билгеләнгән тәртиптә эш итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка җаваплылык каралган, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булу турында мәгълүмат күрсәтелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар күрсәтелгән актының күчәрмәсен тиешле җаваплылыкка тартырга вәкаләтле хакимият органына юллый.

5. Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затларның администрациясе карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять белдерү

5.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата башкарма комитет карарларына "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 9 бүлегендә билгеләнгән тәртиптә шикаять бирелергә мөмкин.

5.2. Контрольләнгән торган затлар, аларның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре, алар фикеренчә, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында турыдан-туры бозылган, судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

1) контроль чаралар уздыру турында карарлар;

2) ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында контроль чаралар акты, күрсәтмәләр;

3) төзекләндерү өлкәсендә контроль чаралары кысаларында контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләрен (гамәл кылмауларын).

5.3. Шикаятьне контрольдә тотылган зат дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталын кулланып, шикаятьне карауга вәкаләтле органга электрон рәвештә бирә.

Дәүләт яки закон белән саклана торган башка серне тәшкит итүче мәгълүматлар һәм документлар булган шикаять дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталын кулланмыйча, Россия Федерациясенә дәүләт һәм закон белән саклана торган сер турындагы закон таләпләрен исәпкә алып бирелә. Тиешле шикаятьне контрольдә тотылган зат Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл җирлегенә муниципаль берәмлегенә

башлыгының шәхси кабул итүендә шикаятьтә (документларда) дәүләт яки закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче мәгълүматлар булу-булмавы турында алдан хәбәр итеп бирә.

5.4. Башкарма комитет карарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлеге башлыгы тарафыннан карала.

5.5. Башкарма комитет карарына, аның вазифаи затларының гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять контрольдә тотылган зат үз хокуклары бозылуы турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алып 30 календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Башкарма комитет күрсәтмәсенә шикаять контрольдә тотылган кеше күрсәтмәне алганнан соң 10 эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

Шикаять бирү срогы җитди сәбәпләр аркасында узып киткән очракта, бу срокны шикаять бирүче кешенең үтенече буенча башкарма комитет (шикаятьне карауга вәкаләтле вазифаи зат) кире кайтарырга мөмкин.

Шикаять биргән кеше, шикаять буенча карар кабул ителгәнче, аны тулысынча яки өлешчә кире ала ала. Шул ук вакытта шикаятьне шул ук нигезләр буенча кабат җибәрү рөхсәт ителми.

5.6. Башкарма комитет карарына һәм аның вазифаи затларының гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять теркәлгәннән соң 20 эш көне эчендә каралырга тиеш.

Әгәр аны карау өчен башка органнар карамагында булган мәгълүматларны алу таләп ителсә, шикаятьне карау вакыты Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл җирлеге муниципаль берәмлеге башлыгы тарафыннан 20 эш көненә озайтылырга мөмкин.

6. Төзекләндерү өлкәсендә төп контроль күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре

6.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә башкарыла.

6.2 контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр әлеге Нигезләмәгә N 3 кушымтасы белән билгеләнгән.

Татарстан Республикасы Спас
муниципаль районы Куралово авыл
жирлеге муниципаль берәмлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турында
Нигезләмәгә 1 нче кушымта

**Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлеге администрациясе
төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргәндә төзекләндерү өлкәсендәге контроль
объектларын билгеле бер куркыныч категориясенә кертү критерийлары**

1. Югары куркыныч категориясенә янәшәдәге территорияләр керә.

2. Уртача куркыныч категориясенә элмә такталар, биналар, корылмалар, Корылмалар фасадлары, кечкенә архитектура формалары, капитал булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мөгълүмат щитлары, күрсәткечләр, саклагыч жайланмалар керә.

3. Төзекләндерү өлкәсендәге барлык башка контроль объектлары түбән куркыныч категориясенә керә.

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәгә 2 нче кушымта

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл жирлеге башкарма комитеты төзекләнדרү өлкәсендә контроль үткәргәндә планнан тыш тикшерүләр үткөрү кирәклеген билгеләү өчен кулланыла торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары

1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясен төзекләнדרү кагыйдәләрен бозу билгеләрен ачыклау.
2. Ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында контроль органның законлы күрсәтмәсен билгеләнгән срокта үтәмәү
3. Контроль органга дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, юридик затлардан, жәмәгать берләшмәләреннән, граждандардан, массакүләм мәгълүмат чараларынан мәжбүри таләпләрне бозу һәм закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычы булу турында мәгълүмат алу.
4. Инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларының һәм Россия Федерациясенең Федераль законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Россия Федерациясе субъектларының инвалидлар өчен уңайлылыкны тәмин итү максатларында чыгарылган законнары һәм башка норматив хокукий актлары белән билгеләнгән күрсәтелә торган хезмәтләренә мөмкинлеген тәмин итүгә карата мәжбүри таләпләрне бозу билгеләрен ачыклау.
5. Жирле үзидарә органына реклама язуын килештерү турында гариза жибәрү факты булмаганда, автомобиль транспортын ремонтлау һәм хезмәт күрсәтү өлкәсендә хезмәт күрсәтү буенча контрольдә тотылган эшчәнлек башланган көннән алып 90 календарь көн узу.
6. 30 календарь көн эчендә контроль объектының торышыннан тайпылуның өч һәм аннан да күбрәк очраклары ачыклану турында белешмәләр булу, аңа таләпләр муниципаль берәмлек территориясен төзекләнדרү кагыйдәләре белән билгеләнгән, алар төзекләнדרү өлкәсендә мәжбүри таләпләрне бозуның булган билгеләре һәм граждандардан, оешмалардан килгән закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) ихтималлыгы турында сөйли, дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, массакүләм мәгълүмат чараларынан алынган, "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәре һәм (яки) килгән мәгълүматларның дөреслеген бәяләүгә юнәлдерелгән чаралар нәтижәсендә.
7. Объектларны һәм төзекләнדרү элементларын жыештыру буенча эшләрне башкару бурычы йөкләнгән оешма хезмәткәрләре санының 50 һәм аннан да күбрәк процентка кимүе квартал өчен узган елның шул ук чоры белән чагыштырганда, әлеге эшләрне башкару өчен билгеләнгән урып-жыю һәм махсус техника санының шул ук вакыт аралыгында артуы белән бәйле.

8. Контрольдә тотылган затка карата төзеклөндөрү өлкәсендә мәжбүри таләпләрне бозган өчен административ жәза билгеләү турында Административ хокук бозу турындагы эш буенча бер ел эчендә кимендә биш карарның булуы.

9. Торак пунктның бер административ-территориаль берәмлеге (урам, микрорайон) территориясендә травма алуға бәйле рәвештә травматологик ярдәм күрсәтү өчен мөрәжәгать иткән гражданның санының 15 һәм аннан да күбрәк процентка артуы, алдагы вакытның шул ук чоры белән чагыштырганда, ике календарь атна дәвамында.

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәгә 3 нче кушымта

1. Территорияне төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре

Таблица 1

Төп күрсәткечләр	Максатлы мәгънәләр
Территорияне төзекләндерү өлкәсендә ачыкланган закон бозулар арасынан бетерелгән бозулар проценты	70%
Чираттагы календарь елына планлы контроль чараларын үткәру планын үтәү проценты	100%
Контроль чаралар үткәргәндә муниципаль контроль органы һәм (яки) аның вазифаи затының гамәлләренә (эшсезлегенә) нигезләнгән шикаятьләр проценты	0%
Контроль чараларның юкка чыгарылган нәтижәләре проценты	0%
Тиешле административ йогынты чаралары күрелмәгән нәтижәле контроль чараларның проценты	5%
Муниципаль контроль органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турында кертелгән суд карарларының проценты	95%
Муниципаль контроль органы тарафыннан чыгарылган административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча суд тәртибендә гамәлдән чыгарылган карарларның гомуми санының проценты	0%

2. Чаралар үткөрү параметрларын характерлаучы индикатив күрсөткөчлөр

2.1. Территорияне төзөклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контроль гамөлгө ашырганда түбөндөгө индикатив күрсөткөчлөр билгеленэ;

- 1) хисап чорында үткөрөлгөн планнан тыш контроль чаралар саны;
- 2) контроль объектиның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килүен ачыклау яки контроль объектиның хисап чорында мондый параметрлардан тайпылуын ачыклау нигезендө хисап чорында үткөрөлгөн планнан тыш контроль чаралары саны;
- 3) хисап чорында үткөрөлгөн контроль чараларның гомуми саны;
- 4) хисап чорында КНМның һәр төре буенча үзара хезмәттәшлек белән үткөрөлгөн контроль чаралар саны;
- 5) хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып үткөрөлгөн контроль чаралар саны;
- 6) хисап чорында үткөрөлгөн мәжбүри профилактик визитлар саны;
- 7) хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;
- 8) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозуларны ачыклаган контроль чаралар саны;
- 9) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль чаралар саны;
- 10) хисап чорында контроль чаралар нәтижеләре буенча салынган административ штрафлар суммасы;
- 11) хисап чорында контроль чаралар үткөрүне килештерү турында прокуратура органнарына жиберелгән гаризалар саны;
- 12) прокуратура органнары тарафыннан килешүдән баш тартылган контроль чараларны үткөрүне килештерү турында прокуратура органнарына жиберелгән гаризалар саны хисап чорында;
- 13) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларының гомуми саны;
- 14) хисап чоры ахырына куркыныч категорияләренә һәрберсе буенча куркыныч категорияләренә кертелгән исәпкә алынган контроль объектлары саны;
- 15) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контрольдә тотылган затлар саны;
- 16) хисап чорында контроль чаралар үткөрөлгән исәпкә алынган контрольдә тотылган затлар саны;
- 17) хисап чорында контроль орган тарафыннан карау вакыты бозылган шикаятьләр саны;
- 18) хисап чорында контрольдә тотылган затлар тарафыннан суд тәртибендә жиберелгән контроль органнары вазыйфаи затларының карарларын, гамәлләрен (гамәлсезлекләрен) бәхәсләшү турында дөгъва белдерүләре саны;
- 19) хисап чорында контрольдә тотылган затлар тарафыннан суд тәртибендә жиберелгән контроль органнары вазыйфаи затларының карарларына, гамәлләренә (гамәлләренә) каршы дөгъва белдерүләре саны;
- 20) муниципаль контроль оештыру һәм гамөлгө ашыру таләпләрен тупас бозып үткөрөлгән һәм нәтижеләре гамөлдә түгел дип танылган һәм (яки) хисап чорында гамөлдән чыгарылган контроль чаралар саны.